

Referat, senterrådsmøte, Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 13.11.2018.

Til stede:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud (UiO), Sølvi Ona Gjul

Ansattrepresentanter (vit.): Atle Skaftun, Unni Synnøve Fuglestad, Oddny Judith Solheim

Ansattrepresentant (adm.): Trond Egil Toft

Ansattrepresentant (stip.): Kristin Sunde

Studentrepresentant: Andrea Birgitte Aamodt

Vara (vit.): Arne Olav Nygard, Aslaug Fodstad Gourvenec

Vara (adm.): Ellen Rafos

Senterleder: Kjersti Lundetræ (referent)

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Sak 1: Valg av senterrådsleder.

Valg av senterrådsleder var utsatt fra forrige møte. Rådet diskuterte først hvorvidt en senterrådsleder bør være intern eller ekstern. For å kunne ta stilling til dette ønsket senterrådet en orientering fra senterleder om hvilken rolle hun så for seg at rådslederen skulle ha. Svaret på dette spørsmålet hang sammen med organiseringen av senteret, inkludert en utvidet ledergruppe. Sak 5 ble derfor diskutert først i møtet. Fra og med høsten 2019 ønsker senterleder å få på plass en ny organisering av senteret med funksjonsstillinger knyttet til undervisning, forskning og utadretta virksomhet/samfunnskontakt. Rådet diskuterte ulike løsninger og tidligere erfaringer med områdeleder for nasjonalt senter og områdeleder for forskning. Senteret vil bruke det inneværende akademiske året på å planlegge/legge til rette for ny organisering, der ledere av ulike områder kan inngå i en utvidet ledergruppe. Det ble foreslått utdanningsleder, forskningsleder, og «samfunnskontakt», der funksjonene ikke nødvendigvis har samme prosentstørrelse. En av disse kan også fungere som stedfortredende leder (den som i størst grad regnes som senior?). Det ble foreslått å utarbeide funksjonsbeskrivelser i løpet av våren og lyse funksjonene ut internt (2-årige). Fram til disse funksjonene er på plass kan senterleder konstituere en utvidet ledergruppe. Øistein informerte om at på ISP har forskningslederen personalansvar for stipendiatene, mens instituttleder har personalansvar for de resterende ansatte (om lag samme antall som ved Lesesenteret). I og med at senterleder ser for seg en utvidet ledergruppe og at senterrådet skal gi råd knyttet til strategiske planer for senteret, studietilbud, områder for satsninger på forskning, innovasjon og formidling, vurderte rådet det som hensiktsmessig at den som leder rådet og skal forberede saker sammen med senterleder er ekstern. Ved å velge en ekstern rådsleder sikrer man blant annet at denne ikke er en del av den utvida ledergruppa og kan unngå mulige interessekonflikter.

Konklusjon: Øistein Anmarkrud ble enstemmig valgt som senterrådsleder.

Sak 2: Orientering om senterets økonomiske situasjon.

Senteret står foran en økonomisk omstilling fra 2020. Basistildelingen fra Udir er redusert til ca. 8 mill. og Språkløyper-finansieringen opphører etter 2019 (ca. 15 mill per år). Samtidig har senteret flere eksternt finansierte videreutdanningsstudier. Senteret har også søkt om å fortsette med to

studier (Lærerspesialist i norsk og KFK begynneropplæring), samt opprette to nye (KFK spesped og lærerspesialist spesped sammen med IGIS og Læringsmiljøsenderet). I tillegg er senderet inne i DEKOM Rogaland innværende år med ca. 1,8 årsverk og i Asker/Bærum. Flere faste stillinger ved senderet er finansiert av eksterne midler. Denne situasjonen gjør det ekstra viktig å ha en strategi for å hente inn eksterne midler (eks. videreutdanning, prøveutvikling, NFR, DEKOM). Kjersti orienterte om at det arbeides for å få oversikt over økonomien i videreutdanningene (som har romslige rammer), slik at man fra 2019/2020 kan sikre at disse ikke går i minus. Det ble kort diskutert om Lesesenteret kan/bør legge opp til noe overskudd fra eksternt finansierte prosjekt, f.eks. for å finansiere noe FoU-arbeid. Senterets historikk tilsier at senderet har gode muligheter for å innhente nok eksterne midler til at man kan opprettholde eksisterende stillinger. Den nye økonomiske situasjonen gjør det hensiktsmessig å jobbe fram en ny strategi for Lesesenteret. Rådet etterlyste en oversikt over Lesesenterets basisregnskap, prosjektregnskap, samt hvor mange stillinger de ulike prosjektene tilsvarer/bemanningsplan. Dette vil framlegges på neste senterrådsmøte.

Sak 3: Plan for arbeid med ny strategiplan gjeldende fra januar 2020.

Den nåværende strategiplanen gjelder i perioden 2016-2020. Etter at planen ble utarbeidet, har ansvaret for Lesesenteret blitt overført fra Udir til UiS, som får det nasjonale oppdraget og delegerer dette videre til Lesesenteret. Deler av grunnbevilgningen har falt bort, og DEKOM og REKOM ser i stor grad ut til å overta for nasjonale oppdrag. Den nåværende strategiplanen er derfor delvis utdatert. I arbeid med ny strategiplan må det blant annet tas hensyn til en lavere basisfinansiering og behovet for oppbygging av nasjonale DEKOM/REKOM-samarbeid, videreutdanningsstudier og forsknings- og innovasjonsprosjekt som også kan knyttes til praksisfeltet, samt forskningskommunikasjon, arbeid mot PPT og UH (de tre siste mangler i nåværende plan). Forslag om at strategien kan bygges rundt utdanning, forskning og samfunnskontakt. Strategien må også ses i sammenheng med UiS og fakultetet sin strategi, i tillegg må senderet ha en plass i strategien ved UiS/fak. Forslag om å arrangere personalseminar knyttet til arbeid med ny strategi i forkant av neste senterrådsmøte. En utvidet ledergruppe kan bidra i arbeidet med å forberede dette. Sammen med ny strategi kan også nye funksjoner (undervisning, forskning, «samfunnskontakt») beskrives.

Sak 4: Noen første refleksjoner rundt hvor vi/Lesesenteret er, og hvor vi skal - på bakgrunn av Lesesenterets mandat og visjon (se side 2).

Dette punktet ble diskutert i sammenheng med sak 3.

Sak 5: Råd knyttet til Lesesenterets organisering.

Denne saken ble diskutert i sammenheng med sak 1.

Eventuelt:

Vararepresentantene innkalles også til neste møte (viktig pga. lav møtefrekvens). Neste møtet blir onsdag 20. mars kl 11.30. Senterrådsleder møter tidligere for å forberede møtet sammen med senterleder. Lunsjen blir i kantinen.

Senterrådets mandat fra UiS:

Senterrådet gir senterleder råd i følgende saker:

- *Strategiske planer på senterets fagområde*
- *Senterets studietilbud*
- *Områder for satsninger på forskning, innovasjon og formidling*
- *Senterrådet skal også høres i ad hoc-saker som har strategisk betydning for senteret*

Lesesenterets mandat:

Fra tilsagnsbrevet til UiS 2018:

1.3 Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning

Kunnskapsdepartementet viser til beslutning om at ansvaret for Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning overføres til Universitetet i Stavanger fra og med 1. januar 2018, jf. Prop. 1 S (2017-2018) og Meld. St. 21 (2016–2017) *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*. Tidligere avtaler og mandater mellom departementet og de nasjonale sentrene i grunnopplæringen er dermed ikke lenger gjeldende.

Departementet forventer at Universitet i Stavanger benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. Universitetet i Stavanger skal bidra til økt kvalitet i leseopplæringen – gjennom arbeid med språk, tekst og kommunikasjon i barnehagen og lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag i grunnopplæringen.

Universitetet i Stavanger skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. Universitetet i Stavanger skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. Universitetet i Stavanger skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene. Ved behov skal Universitetet i Stavanger også være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor leseopplæring og leseforskning.

Avtale(r) om tilleggsoppdrag som er inngått mellom senteret og Utdanningsdirektoratet før Universitet i Stavanger formelt overtar ansvaret for senteret 01.01 2018, vil gjelde inntil videre.

Lesesenterets visjon

Lesesenterets visjon er tilgang til og deltakelse i skriftkulturen for alle.

Skriftspråklige ferdigheter er en forutsetning for fullverdig deltakelse i det moderne norske samfunnslivet. Målet for Lesesenterets virksomhet er at flest mulig på en best mulig måte skal få tilgang til det skriftkulturelle fellesskapet. Dette er også et overordnet mål med tanke på samfunnets behov. Vi bygger på en forståelse av literacy som tilgangskompetanse, der senterets profil og brede tilnærming kan knyttes til tilganger på tre nivå: tilgang til skrifta, tilgang til teksten og tilgang til skriftkulturen. Senterets arbeid med lesing og literacy skal omfatte hele spennet fra barnehage til voksenliv, fra vansker til interesse for høgt presterende elever, fra fagspesifikke til fagovergripende perspektiver.

<https://lesesenteret.uis.no/getfile.php/13243703/Lesesenteret/Senterr%C3%A5d/Strategi%20for%20Nasjonalt%20senter%20for%20leseoppl%C3%A6ring%20og%20leseforskning%202016-2020b.pdf>

Referat senterrådsmøte 27.11.2019

Tilstede: Kjersti Lundetræ, Trond Egil Toft, Oddny J. Solheim, Ellen Rafos, Atle Skaftun, Margunn Mossige, Sølvi Ona Gjøl, Aslaug F. Gourvenec, Unni Fuglestad, Øistein Anmarkrud, Joachim Kolnes Andersen.

Gjest: Per Henning Uppstad.

Forfall: Toril, Arne Olav, Andrea.

Sak 1: økonomigjennomgang

Joachim orienterte.

- Statped er viktig å få oversikt over hva utgjør.
- Vi går inn i en økonomisk omstilling.
- Vi må også gjennom vår økonomi, sikre at vi er i posisjon til å ta på oss nye prosjekter
- Som et kompetansesenter må vi sikre at vi har kapasitet til å bidra inn i et samfunnsengasjement.
- I meld. St. 6 er vi eksplisitt omtalt, så det er en forventning til hva vi er og hva vi kan levere.
- **Lage en plan for hva basistildelingen skal brukes til.** Basere argumentasjonen på den spesielle rollen som senteret har. Vi er ikke et vanlig universitetsinstitutt.
- Må knytte basisbehovet til mandatet vårt.
- Det er særlig to områder der vi burde gjort mer. UH-sektoren og PPT.
- Kan man spørre om å endre OH på prosjekt for senteret?
- Det er et argument at vi har lyktes med å få alle over i faste stillinger.

Oppdateringer på budsjett 2020 bes sendt til senterrådet når det foreligger.

Sak 2: Meld. St. Nr. 6 (2019-2020) Tett på.

Unni orienterte om meldingen.

- Ekspertgruppe nedsatt: tiltak for å løfte kommuner/skoler med lave bidrag. Helene Ohm er medlem i gruppen.
- Regional/desentralisert ordning er pekt på
- Kartleggingsverktøy for språk i barnehage er interessant for oss
- Andrespråkspedagogikk er nevnt – relevant for oss. Samme med overganger.
- **Senter for forskning på spesialpedagogikk**
- Vi er vurdert til å være et etablert miljø

Oddny orienterte om forskningsaspektet:

- Fokuset på effektstudier.
- Utprøving av modeller i samarbeid med praksisfelt (kanskje mer i retning av DEKOM-ordningen)
- Spesialpedagogisk forskningscenter. Merk: det er bare en liten andel av de ansatte som har spesialpedagogisk bakgrunn. Og en annen problemstilling: hva skal et slikt senter være? Og skal man samarbeide med andre?

Stortingsmeldingen, og senter for spesialpedagogikk, bør sees i lys av tidligere meldinger. Man bør tenke tverrfaglighet og tverrinstitusjonelt, for å kunne spre kunnskap, og for å nå opp i det som er skissert.

Det skal være spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Læringsmiljøsentret vil med andre ord òg ha en rolle.

Vi har en styrke i å utvikle modeller der man utvikler modeller inn i ordinær undervisning. Der har vi kompetanse, prosjekter og resultater.

Mange skoler ønsker tydeligere anbefalinger og retninger innenfor for eksempel mellomtrinnsnekken, og andre sentrale områder.

En ambisjon i stortingsmeldingen er ikke fjernt fra Fagfornyelsen.

Vi bør «rigge» oss til å ta i mot de implikasjonene denne stortingsmeldingen vil ha for senteret allerede nå. Lage en gruppe som tenker strategi opp til politisk nivå.

Vi bør også jobbe aktivt inn mot egen institusjon – hvilken endringer bør dette føre til på vår egen grunnskolelærerutdanningen.

Ledergruppa bes diskutere godt om senter for spesialpedagogikk.

Som senter er vi godt dekket innenfor hele spennet, fra barnehage til videregående, og vi må klare å bruke det potensialet vi representerer.

Bør vi samle de spesialpedagogiske miljøene (oss og Læringsmiljøsentret) for å se på hva vi kan få til sammen? Med blick på både forskning og utdanning – og da være godt posisjonert hvis en utlysning kommer. Hvor spesialisert skal vi være, eventuelt hvor «brede» skal vi være?

Må ikke glemme at både barnehage og skole er poengtert.

ISP har en bredde i det spesialiserte. Lesesenteret en bredde i generelle. Det kan godt hende at de to miljøene, som går sammen – så er det ikke så mange som kan matche det. Den ideen kan sås. Det er også pekt på et behov for å se på hvordan ulike miljøer snakker sammen.

Sak 3: Utkast til ny strategi ved Lesesenteret

Diskusjonspunkter:

- Vi må gjøre noe for å få mer kontakt med utdanningsmyndigheter.
- Klokt å gjøre dette kortere.
- Mangler det en situasjonsrapport? Vi står ovenfor en del utfordringer. Har vi i stor nok grad tatt innover oss hva de utfordringene er? Og tar målene våres innover seg det? Kanskje blir det for vagt. Kunne partnerskap vært enda tydeligere spesifisert?
- Innspill: Istedenfor å skrive «arbeide målrettet med søknader», skrive at vi «arbeider målrettet med prosjekter»... Er det pengene eller innholdet som er ledende?
- Innspill: Det mangler noe om stipendiater/post. doc. i dokumentet (rekruttering).
- Innspill: I mandatet står det bare implisitt om det nasjonale ansvaret. Vi må påpeke det nasjonale ansvaret vi tar på oss! Kanskje allerede i visjonen?
- Bør man være mer konkret på noen punkter?

- Partnerskapet kunne inngått tydeligere.
- Visjon: det er et nytteperspektiv i den visjonen. Hvor blir det av leseleden? Kan man ha noe som minner om det? Det handler ikke bare om læring.
- Man skal ikke bare «oppleve» medborgerskap. Man skal være del av! Det er et viktig grunnlag for medborgerskap.
- Innspill: Vår forskning skal ha betydning for PPT og lærerutdanningene også.
- Innspill: vi bør få med noe med barnehagelærerutdanningen og lærerutdanningene.
- Kunne strategien vært skrevet på nynorsk?
- Innspill: husk språkvask!
- Hvem er denne skrevet for?
- Innspill: Senterets styrke og særpreg blir borte noen ganger. Kunne man tenke på, innenfor forskning, utdanning og samfunnsforskning, få tydelig frem hva som er vårt særpreg?
- Kanskje er det en kort strategi, bare til 2023. Burde den vært lengre?
- Usikker på om Språkløyper skal inngå som en så sentral del i et strategidokument. Strategien bør være hevet over enkeltprosjekter, som Språkløyper.
- Er det noen områder vi skal vektlegge særlig? Enten i forhold til formidling, eller til forskning. Kanskje ikke konkrete prosjekter som skal skrives inn, men at det er noen tematikker man skal få inn spesielt.
- Innspill: skrive inn administrasjonen som en svært sentral del av strategidokumentet. Også at forskningsadministrasjon står spesifikt nevnt.
- Bør lesing (og literacy) bli tydeligere definert, i og med vi er et Lesesenter? Bør det være en tydeligere fremskriving av vår forståelse av begrepet.
- De konsekvenser vi står i, situasjonen, bør ha betydning for de valgene vi skal gjøre strategisk. Derfor bør trolig situasjonsforståelsen skrives inn.
- Skal det å øke basisbevilling være et strategisk mål?
- Kanskje skal vi gjøre noe med setningen der vi sier at vi skal arbeide målrettet med søknader. Det er forskjell på om man får NFR, EU og SFF. Kanskje heller skrive noe om hvordan vi skal arbeide for å komme i posisjon til å få SFF. Det overordnede målet må være å for eksempel profesjonalisere forskningsadm., høyere uttelling på NFR, osv. Bygge stein for stein. Det står lite om hvordan man skal komme dit. Få frem en tydeligere plan for hvordan vi skal nå de målene. Da må man gjøre noen prioriteringer, for å ende der.
- SFF er ett mål, det fins også flere veier man kan ta. Kanskje bør veien synliggjøres i et strategisk dokument?
- Tematisk beskriver vi ingen retning – hva skal være viktigst for oss de neste tre årene? Det ville vært vanskelig i et tiårsperspektiv. Men i et treårsperspektiv lar det seg jo gjøre! Det kan komme i veien for andres viktige mål, men det kan være et viktig grep likevel.
- Forholdet mellom spesialpedagogikk og allmennpedagogikk – kan det å være i dette skjæringspunktet være en strategisk satsing?
- Kanskje viktigere for oss å kunne svare til, hvilke behov der ute er det vi skal dekke? Og posisjonere oss for å kunne ta «det».
- Kan man tenke litt matrise, behov og kompetanse. Hva trenger vi, hvor kan kompetanse integreres, osv.
- Det må konkretiseres mer

Saksliste, senterrådsmøte, Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 27.11.2019.

12.00-12.30 – Lunsj i kantina, selvplukk

12.30-13.45 – Møte

13.45-14.00 – Pause med frukt

14.00-15.30 – Møte

Innkalte:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud, UiO (Senterrådsleder), Sølvi Ona Gjul

Ansattrepresentanter (vit.): Atle Skaftun, Unni Synnøve Fuglestad, Oddny Judith Solheim

Ansattrepresentant (adm.): Trond Egil Toft

Ansattrepresentant (stip.): Kristin Sunde

Studentrepresentant: Andrea Birgitte Aamodt (meldt forfall)

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Vara (vit.): Toril Frafjord Hoem, Arne Olav Nygard, Aslaug Fodstad Gourvennec, Margunn Mossige

Vara (adm.): Ellen Rafos

Sak 4/19. Orientering om senterets økonomi

Sak 5/19. Stortingsmelding Nr. 6 (2019-2020): Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

<https://www.regjeringen.no/contentassets/3dacd48f7c94401ebefc91549a5d08cd/no/pdfs/stm201920200006000dddpdfs.pdf>

Hva kan Stortingsmeldingen bety for Lesesenteret?

Sak 6/19. Status for Lesesenterets strategi

Sak 7/19. Eventuelt

Andre som har saker som de ønsker at drøftes, bes ta kontakt med rådsleder Øistein på forhånd innen mandag 25. november.

Vedlegg:

1. Meld. St. Nr. 6 (2019-2020)
2. Lesesenterets strategi

Saksliste, senterrådsmøte, Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 20.03.2019.

Innkalte:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud, UiO (Senterrådsleder), Sølvi Ona Gjul
Ansattrepresentanter (vit.): Atle Skaftun, Unni Synnøve Fuglestad, Oddny Judith Solheim
Ansattrepresentant (adm.): Trond Egil Toft
Ansattrepresentant (stip.): Kristin Sunde
Studentrepresentant: Andrea Birgitte Aamodt
Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Vara (vit.): Toril Frafjord Hoem (meldt forfall), Arne Olav Nygard, Aslaug Fodstad
Gourvenec, Margunn Mossige
Vara (adm.): Ellen Rafos

Sak 1/19. Oppfølging av personalseminaret ved Lesesenteret 21.2.2019.

Senterrådet får en orientering om innspillene fra personalet til ny strategiplan for Lesesenteret slik disse kom frem under personalseminaret. Senterrådet bes så å diskutere hvordan innspillene fra personalet bør følges opp i det videre arbeidet med ny strategi.

Sak 2/19. Nye funksjonsstillinger ved Lesesenteret

Lesesenteret skal lyse ut tre nye faglige funksjonsstillinger i løpet av våren; utdanningsleder, forskningsleder, og «oppdragsleder». Personene i disse stillingene skal inngå i senterets utvidede ledergruppe.

Senterrådet bes å diskutere:

- innholdet i de tre stillingene
- kvalifikasjoner for stillingene
- ansvarsfordeling mellom senterleder og de tre funksjonsstillingene
- lengde på tilsetting
- omfang (%)
- andre relevante forhold knyttet til funksjonsstillingene som medlemmer av senterrådet ønsker å ta opp.

Sak 3/19. Strategi knytta til DEKOM/REKOM utenfor Rogaland.

Senterrådet bes diskutere hvorvidt Lesesenteret skal arbeide for å være partner i DEKOM/REKOM-prosjekt utenfor Rogaland og hva som i så fall kjennetegner disse prosjektene.

Bakgrunn, sak 3/19: I Stortingsmelding 21, *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen* ble det varslet at det skulle innføres en **modell for kompetanseutvikling** som stor grad skulle erstatte nasjonale oppdrag. **Modellen** består av tre ulike ordninger:

En desentralisert ordning, som skal bidra til at alle kommuner gjennomfører tiltak for kompetanseutvikling, gjennom at statlige midler kanaliseres til kommunene. Innenfor overordnede nasjonale mål definerer og prioriterer kommunene selv hva de trenger, i samarbeid med universiteter og høyskoler. På lengre sikt skal fylkeskommunene omfattes av ordningen. *Statlige midler til videreutdanning er ikke omfattet av ordningen.*

En oppfølgingsordning, der kommuner og fylkeskommuner som over tid har svake resultater på sentrale områder i opplæringen, får tilbud om støtte og veiledning.

En innovasjonsordning, som skal gi mer forskningsbasert kunnskap om skolen. Staten setter krav til evaluering og kvalitet, mens lokale skolemyndigheter og forskningsmiljøer i samarbeid utvikler tiltakene som de vil prøve ut.

Det siste året har Lesesenteret deltatt på et stort antall oppstartsamlinger for DEKOM rundt om i landet. Vi har tenkt at når midler som tidligere gikk til nasjonale satsinger går ut, så bør vi bidra i DEKOM-prosjekt rundt om i landet for å nå ut nasjonalt. I utgangspunktet legger ordningen opp til samarbeid med lokal UH. Derfor har det vist seg å være krevende å få innpass. I tillegg er det stor sannsynlighet for at DEKOM-prosjekt ender med at vi er partnere og samarbeider med en eller to skoler i en kommune. Hvordan bør vi da tenke om DEKOM, og bør vi i større grad satse på oppfølgingsordningen og ikke minst innovasjonsordningen?

Referat senterrådsmøte 20.03.2019

Tilstede: Atle Skaftun, Unni Synnøve Fuglestad, Oddny Solheim, Trond Egil Toft, Kristin Sunde, Kjersti Lundetræ, Margunn Mossige, Øistein Anmarkrud, Sølvi Ona Gjøl, Andrea Birgitte Aamodt

Meldt forfall: Toril Frafjord Hoem, Arne Olav Nygard, Aslaug Fodstad Gourvenec, Ellen Rafos,

Møteleder: senterrådsleder Øistein Anmarkrud

Referent: Joachim Kolnes Andersen

Sak 1/19. Oppfølging av personalseminaret ved Lesesenteret 21.2.2019.

Bakgrunn: Lesesenteret er i gang med å utvikle en ny, langsiktig strategi som skal favne hele vår virksomhet. Det er et sentralt styringsdokument, og har blitt diskutert på personalseminaret.

Joachim presenterte noen hovedpunkter fra seminaret.

Diskusjon:

- Kommunikasjon er en viktig del av senterets oppdrag, og burde vært mer tilstede både i strategiteksten og oppsummeringen. Samfunnsmandatet vårt gjør at vi er nødt til å få det integrert i hele driften vår.
- Det er ikke sikkert vi har klart å identifisere alle spenningspunkt. Det at vi var så tekstnære var kanskje et problem, for de overordnede prinsippene ble nok ikke diskutert.
- Seminaret bidro til at alle fikk et inntrykk av behovet for å endre seg.
- Det gjenstår å beskrive den virkeligheten som vi må nærme oss – DEKOM/REKOM.
- Et annet moment som mangler i strategien, er betydningen av administrasjonen.
- Si noe om elever med lese- og skrivevansker, og målgruppen voksne?
- Strategien må også si noe om hvor vi strekker oss – den må operasjonaliseres.

Forslag til prosess videre

- gjøre et diskusjonsarbeid med ledergruppa, for å identifisere alle spenningspunkt.
- Viktig at prosessen er transparent, og at det er kommunisert hva som ligger til grunn når man skal ha med/ha vekk ting.
- Måten å få frem stemmene, er å få respons på et ferdig dokument. For de som har stemmene, vet ikke nødvendigvis hvordan de skal formulere det. Man må få frem de som har motforestillinger, og la de få formulere det, og fange de opp.
- Det er lurt å gjøre én runde til med skriving/formulering, før vi går i gang med å identifisere de overordnede prinsippene. Det kan gjerne først skje i ledergruppa.
- Vi må også finne hva vi reelt tar stilling til. Vi må få fram valgene; hva er det vi velger, og hva er det vi velger bort?
- Vi har en tekststruktur som binder tenkingen vår, og en virkelighet som binder oss. Vi må frigjøre oss fra dette, og se om det er noe som ikke er sagt enda.
- Prosessen: fellesmøtet er kanskje ikke en god arena for å si noe i plenum. Ha en slags høring etter hvert. Det er ofte lettere, å sitte på kontoret og diskutere med noen få, det kan kanskje være vel så effektivt. Det kan gi eierskap til prosessen.

- Hvis oppfølgingsplanen blir godt kommunisert, vil det kunne styrke eierforholdet.
- Det er noen valg som må tas knyttet til avveining forskning, DEKOM – det handler om tid og ressurser. Der er det en avklaring som er viktig.

Konklusjon: tidsplanen kommuniseres tydelig ut, og blir bearbeidet i ledergruppa.

Og en annen erfaring; det var alltid noen små uenigheter, og noen større: der burde ledelsen tydelig kommunisere beslutningsprosessen, hvorfor valgte man som man gjorde. Så kunne man være enig eller uenig, men da vet man iallfall bakgrunnen.

Sak 2/19. Nye funksjonsstillinger ved Lesesenteret

Bakgrunn: NSLA og ISP sin organisering.

- På ISP: har to funksjonsstillinger, forskning- og utdanningsleder. Instituttstyret ligger over instituttleder, der –leder skal operasjonalisere det styret vedtar. Har fireårig åremål, og følger instituttleders åremål. Forskningsleder har personalansvaret for midlertidig tilsatte (vit. Ass, postdoc og phd). I tillegg ansvar for forskergruppeledermøter (tilsvarende FoU) – hver tredje uke har forskningsleder møte med forskergruppelederne. Informerer om det som kommer ovenfra, og for å få med innspill fra «Gulvet», og ta det med. Har fire personer i ledergruppa: kontorsjef, instituttleder, og disse to ekstra ledere. Forskningsleder sitter i forskerutvalg på UiO, leter etter nye finansieringskilder. Har også egen forskningsadministrativ leder. Undervisningsleder følger opp de emneansvarlige, leder studieutvalget, leder skikkethetsvurderingen (saksbehandling), jevnlig møter med emneansvarlige (på BA og MA). brukes til informasjonsdeling, og jobber tett med administrativ undervisningsleder. Forskningsleder skal normalt sett ha professorkompetanse, sier de. Doktorgrad for begge to, og forskningsleder skal ha erfaring fra mye. Har også egen forskerutdanningveileder i adm., som bistår phd-ene. Forskningsleder er likevel tett på. Begge stillingene er 50 %, og de kan selv velge hvordan de vil «ta det ut» (på bekostning av forskningstida si eller undervisningstida si). De søker ikke på det, det er en dialog for å komme frem til det. B-tillegg, cirka 4000,-.

Diskusjon:

- For oss: vi bør kanskje heller ha inn «identifisere kompetansebehov».
- Tre hovedpunkter i mandatet: 1) noe er koblet til ledelse sammen med ledergruppa (og man kan tenke at de bidrar inn med forslag til forskningstid), og 2) individuelle oppgaver, som er «må-gjøre», og 3) litt åpen post – lede senterets Fou-utvalg på. Det er å være kollegiale, og finne sin form.
- Utlysning: det må være en synlig åpen prosess, og ikke i et lukket rom. Samtidig må det ikke være masse formaliteter som må gjøres unna for å uansett komme fram til det samme resultatet.
- Man kan også poengtere samarbeidsevner og relasjonelle evner, før tilsetting – man må få til noe.

- Dersom noen publiserer lite, underviser lite/svakt osv : det er instituttleder som tar ansvar for de tingene. Det er en viktig grenseoppgang.
- «Oppdragsleder»: usikker på hvor relevant det er å kalle det det. Ikke kalle det oppdrag. Og samfunnsengasjement, kan det hende at vi skal legge større vekt på samarbeid med praksisfeltet. Samfunnskontakt er i alle, både i utdanning og forskning. Fange opp signaler fra felt og slikt, gjør vi uansett på tvers.
- Dette er en mulighet for å vise hvordan vi skiller oss fra andre institutter. Det ligger en mulighet der for synliggjøre vår egenart.
- Forskningsadministrativ leder. Det supplerer godt.

Oppsummering «tredje stillingen»

Oppgaver: (fra Margunn):

- DEKOM og REKOM er en viktig del. Mange oppgaver.
- Henvendelser av annen art; seminar, konferanser, som vil ha samarbeid, samarbeid med KD, kanskje også Udir, Språkløyper/nettressurser – den mest nasjonale vi tenker på (og lignende, nettkommunikasjon).
- Læreplaner og politikk, holde seg orientert om det som kommer, og svare på høringer, være aktiv og synlig. Før fikk vi ting dalende inn, nå må vi i større grad fylle vår plass – være i media, engasjere for å skrive kronikker, innlegg osv.
- Også det med finansiering ut over det man ser nå...
- Oppfølgingsordningen (jfr. St. Meld.).
- Beregne stillingsbehov (ressursallokering), være litt på – hva slags plass vil vi ha her?
- Eventuelt samarbeid med andre nasjonale sentre
- Ansvar for fora til å diskutere innkommende forespørslers?
- Språkløyper: Fagfornyelsen gjør det nødvendig å gjøre endringer.

Diskusjon:

- må også rydde i hva som er faglig, og hva som er administrativt. Frem til nå har det vært tydelig faglig profil. Hvor mye administrativt skal være der, hva kan kontorsjef gjøre? Det må være noe mer i det for den som har rollen.
- Det er gode grunner til å lage en romslig prosent, for vedkommende må utforme sitt eget mandat, og får en viktig rolle for å bære senterets rolle inn i dette.
- Det er noen administrative oppgaver, men det er et faglig ansvar å vurdere hvorvidt man skal si ja, si nei, forsøke det ene eller det andre.
- Vår status som nasjonalt senter er helt avhengig av den lederstillingen, og at den lykkes. Man må definere stillingen naturligvis, men i strategien må det settes noen retninger for hvordan stillingen skal være. Man må definere klart hva den skal inneholde.
- Og: det er FoU i stillingene. Det er noe der vi må sikre, at det ikke blir tette skott mellom lederne.
- Også viktig å få med dette med «bidra til synergi på tvers».

Kvalifikasjoner:

Doktorgrad på forskning.

Utdanning: man kan gjerne ha førstekompetanse, men ikke nødvendigvis doktorgrad. Det er personer hos oss som er svært dyktige, men ikke nødvendigvis phd. har kjennskap til kvalifikasjonsrammeverket – vanskelig hvis du ikke har hatt emneansvar. Det vil være viktig å skrive frem realkompetansen først, og formalkompetansen etterpå (med felles stillingsutlysning).

Tredjelederen: erfaring fra slikt arbeid er minst like viktig som phd. Også mulig for universitetslektor. Kanskje også fordel at kjenner praksisfeltet godt, og vet hva som rører seg nasjonalt.

Og nødvendig med mastergrad, erfaring fra praksis.

Og dette med stedfortreder-spørsmålet; hvem det skal bli. Ledergruppa kan konstituere det.

Hvis man har personalansvar, har man en større mulighet for innflytelse.

Generelt positivt at forskningsleder har personalansvar for stipendiatene. Det å forene oss litt, felles seminarer, følge opp stipendiatene som ei gruppe – det blir kanskje lettere hvis man har personalansvar.

Andre relevante forhold:

Dette med habilitet. Er du aktiv forsker (som gjerne er et krav), så er du også aktivt inne i søknader osv. noen ganger møter du deg sjøl i døra. Bør ha en gjennomtenkt strategi på det.

DEKOM-stillingen er litt åpen, og veldig viktig. Det er nesten å forme det nye senteret. Må tenke på samarbeid med andre tilsvarende enheter: ved UiO har de etablert FIKS. En samling av ressurser for å ivareta den typen oppgaver. Bør samordne oss – lage rammeprogrammer som kan gjennomføres flere steder, tenke nasjonalt.

Sak 3/19. Strategi knytta til DEKOM/REKOM utenfor Rogaland.

Oppfølgingsordningen, Sølvi fortalte: to av elleve indikatorer om lesing, seks om skolemiljø. Det er fastsatt noen kriterier som kommunene vurderes opp mot. Her er lesing lite vektet, noe som gjør det vanskelig for Lesesenteret å komme i posisjon for dette.

Forske på lærerspesialistutdanningen?

Slik ordningen er nå, er det vanskelig å komme inn i partnerskap på andre steder enn lokalt.

Vi bør skrive inn formidling: kan DEKOM lage nye økter i Språkløyper? Og samme med forskningsprosjekter?

Og ikke minst: vi kan koble tiltak i DEKOM-sporet inn i fagfornyelsen? Hva betyr det for begynneropplæringen, og for videregående?

OPPSUMMERING SENTERRÅDET

Dette er et fora hvor det er nyttig å ha få saker som man kan drøfte inngående.

Referat senterråd 11. november 2020

Tilstede:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud, UiO (Senterrådsleder)

Ansattrepresentanter (vit.): Unni Synnøve Fuglestad, Oddny Judith Solheim, Toril Frafjord Hoem

Ansattrepresentant (adm.): Ellen Rafos

Ansattrepresentant (stip.): Johanne Ur Sæbø

Studentrepresentant: *Ikke valgt*

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Meldt frafall:

Eksterne representanter: Sølvi Ona Gjøl

Ansattrepresentanter (vit.): Atle Skaftun (vara deltar)

Ansattrepresentanter (adm): Trond Egil Toft (vara deltar)

Vararepresentanter (ikke innkalt):

Vara (vit.): Arne Olav Nygard, Aslaug Fodstad Gourvenec, Margunn Mossige

Vara (stip.): Aline Alves-Wold

Sak 1/20: Orientering om sendte søknader høsten 2020 v/Kjersti

Med lav basisfinansiering, er eksternt finansierte prosjekter viktig for oss. Vi har søkt om følgende:

- Udir KFK videreutdanningstilbud for lærere, Norsk 2, 8-13. INNVILGET
- NFR søknad, SPrELL: samtalebaserte lesepraksiser i hjem og barnehage for erfaring med litteratur og læring av språk.
- NFR søknad, Partners in practice: Developing dialogic practices through disciplinary problem solving (Atle)
- NFR søknad, Stealth assessment: Assessing... (Njål)
- NFR søknad, Read to me: Enhancing teachers readiness for engaging progress monitoring of struggling readers
- NFR, SFF søknad, ENACT: centre for experimental field research on leadership enactment
- NFR-søknad, empowering teachers to implement a growth mindset

Senterrådet gjør oppmerksom på at noen av prosjektene kanskje kan påbegynnes selv om man ikke får tilslag, i og med det ligger i mandatet vårt. Det presiseres imidlertid at prosjektene vil være avhengig av ekstern finansiering for å realiseres.

Sak 2/20: Orientering om påbegynt PP-satsing v/Kjersti

- Fra Meld.St.6 (2019-2020): Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

- «Kommunene og fylkeskommunene må bygge opp kompetanse for å kunne legge til rette for barn og elever med behov som er vanlige og opptrer ofte. Eksempler på dette er barn og elever med ADHD, lese- og skrivevansker, matematikkvansker og atferdsvansker.» (s. 95)
- «Universiteter og høyskoler har ansvar for å tilby kompetansetiltak (etter- og videreutdanning) til kommuner og fylkeskommuner. Det er allerede etablerte miljøer på sentrale områder, og disse kan styrke tilbudet sitt gjennom dialog med kommuner og fylkeskommuner om hva de har behov for. Det gjelder for eksempel Nasjonalt senter for lesing (lese- og skrivevansker og dysleksi)» (s. 95)

Senteret er tidligere utfordret av kunnskapsministeren på hva vi gjør utadrettet mot PPT. Senteret har etablert en gruppe for å arbeide med dette, ledet av Hilde Gunnerud. Vi vurderer hvilken strategi vi skal ha mot målgruppen. Kan etterutdanning eller videreutdanning være interessant, som et eksempel på mulige tiltak. Målet er å sette i gang et tilbud neste høst.

Det planlagt at et første tilbud nødvendigvis må være gratis, men det ligger også muligheter for ekstern finansiering gjennom blant annet kompetanseløftet.

Senterrådet ga innspill på at Kompetanseløftet sett i sammenheng med PP-satsingen vil være klokt. Kompetansen på høytfrekvente vansker bør ligge hos alle skolene og PP-kontorene. Statped skal fremdeles ha de lavfrekvente vanskene.

Sak 3/20: Diskusjon om oppfølging av ideer fra personalseminaret

Bakgrunnen for seminaret 15. oktober var å få frem ideer til nye prosjekter, samt å gi rom for å dele og utvikle hverandre. Det var ulikt hvor langt ideene hadde kommet. Mange ga gode tilbakemeldinger, og senterrådets ansattrepresentanter støtter dette.

Senterrådet er utfordret på følgende to spørsmål:

- Er det noen ideer vi tenker det er strategisk at senteret griper fatt i?
- Innspill til hvordan disse ideene kan tas videre?

Noen kommentarer:

- De administratives bidrag om det **utadrettete** er gjerne noen forslag som lett kan tas videre. En bevisstgjøring rundt det utadrettede vil være strategisk.
- Flere initiativ går på det samme, og kan kanskje sees i sammenheng.
- **Fritidslesing** kom fra flere, og kan kanskje være noe å spinne videre på. Det vil det være et behov for.
- Noen ideer er allerede inne i noen spor (eks. Njål og Morten), og andre er gode artikkelideer (og ikke nødvendigvis egne prosjekter). De har rammer for å bli realisert.
- Av de ideene som ikke er i et system, er blant annet **fritidslesing/leseengasjement**. Et slikt initiativ finner vi også i Danmark. Kanskje lesingens plass i barnehage og skole være vårt budskap (og ikke nødvendigvis ned på enkeltbok-anbefaling).
- **Partnerskapsordningen**, hvilke muligheter for kunnskapsutvikling ligger i ordningen.
- Senterrådet foreslår at forskningsutvalget vil kunne ta grep om det man tenker kan utvikles til forskningsprosjekt.

- Rådet presiserer at posisjonering kan være klokt, gitt at vi både har uttrykt til departementet et behov for nasjonale satsinger igjen (om enn i en annen form fra før), og at vi ser at interessen om fritidslesing øker.
- Kanskje kan fritidslesing/engasjement for lesing/leselyst gi grunnlag for et forskningsprosjekt også, at det blir del av noe mer (forskning og satsing).
- Senterrådet gir videre oppfordringer om at ved ny utlysning av PhD kan ta innover seg denne typen tematikker.
- DEKOM-samarbeid i Bergen og Oslo kan kanskje også trekkes i den retningen.
- Hvis man skal dytte frem noen spesifikke ideer, som ikke er innenfor noen rammer fra før, må nødvendigvis idetaker kunne skrive frem noe mer rundt sitt forslag («bevisbyrde»), foreslår rådsleder.
- Det er mye som er formidlings- og utviklingsprosjekter også, av de fremkommende ideene.
- Vi bør også vurdere hvorvidt hensikten er å legge frem noe som allerede er idéklekket/bearbeidet, eller noe som har til hensikt å bygge kreativitet og få frem mange ideer.
- Ift. innsatsen mot fritidslesing: med referanse til administrative sine innspill om å arbeide utadrettet, så er det ikke sikkert man trenger å legge ned mye arbeid for å gjøre et steg i retning med tematikken utadrettet.

En konkret oppfølging av ideene var planlagt på Utstein Kloster Hotell 7-8. desember, men det vil bli utsatt. Senterleder foreslår at senteret kanskje nedsetter en gruppe for å arbeide med dette, slik som på PP-satsingen.

Sak 4/20: Innspill til høring, forskriftsfesting retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling v/Unni

Lesesenteret står som en egen høringsinstans. Det hører med til historien at endringen i 2018 fra å være nasjonale til å bli knyttet til vertsinstitusjonen, har gjort det mer utfordrende for oss å være nasjonale. De lokale samarbeidene er tidkrevende, og vi opplever å ikke nå ut til andre landsdeler (på grunn av føringen knyttet til å måtte bruke «lokal UH»).

Senterrådet uttaler at det er viktig å få frem hva man er enig i, og er kortfattet og tekstnær på det man er uenig i.

Sak 5/20: Møtedato for vårsemesteret 2021

Forslag til ny møtedato 17. mars 2021.

Sak 6/20: Eventuelt

Ingen saker meldt inn til eventuelt.

Saksliste, senterrådsmøte, Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 04.11.2020.

11.30-12.30 – Lunsj i kantina, selvplukk

12.30-13.30 – Møte

13.30-13.45 – Pause

13.45-14.30 – Møte

Innkalte:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud, UiO (Senterrådsleder), Sølvi Ona Gjul

Ansattrepresentanter (vit.): Atle Skaftun, Unni Synnøve Fuglestad, Oddny Judith Solheim

Ansattrepresentant (adm.): Trond Egil Toft (meldt frafall)

Ansattrepresentant (stip.): Johanne Ur Sæbø

Studentrepresentant: *Ikke valgt*

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Vararepresentanter:

Vara (vit.): Toril Frafjord Hoem, Arne Olav Nygard, Aslaug Fodstad Gourvennec, Margunn Mossige

Vara (stip.): Aline Alves-Wold

Vara (adm.): Ellen Rafos (deltar)

Sak 1/20: Orientering om sendte søknader høsten 2020 v/Kjersti

Sak 2/20: Orientering om påbegynt PP-satsing v/Kjersti

Sak 3/20: Diskusjon om oppfølging av ideer fra personalseminaret

Sak 4/20: Innspill til høring, forskriftsfesting retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling v/Unni

Sak 5/20: Møtedato for vårsemesteret 2021

Sak 6/20: Eventuelt

Andre som har saker som de ønsker at drøftes, bes ta kontakt med rådsleder Øistein på forhånd innen mandag 9. november.

Vedlegg:

- Sak 3/20: Oppsummering av ideer fra personalseminaret
- Sak 4/20: Høring forskriftsfesting retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling

Referat senterrådsmøte 5. november 2021

Program

- 11:30-12:00 lunsj
- 12:00-13:00 Sak 1-3
- 13:00-13:10 Pause
- 13:10-14:00 Sak 4

Tilstede: Åse Kari, Lene, Oddny, Miriam, Johanne H. (vara), Marianne, Arild, Kjersti, Joachim

Sak 1/21: Velkommen til nytt senterråd! Orientering om rådets mandat.

v/Joachim og Kjersti

Presentasjon av senterrådets medlemmer, og orientering om senterrådets mandat.

Sak 2/21: Orientering om Lesesenterets virksomhet

v/Kjersti

Kjersti orienterte om historikk, mandat, senterets sammensetning, områder og prosjekter, og senterets finansieringsgrunnlag.

Sak 3/21: Valg av senterrådsleder

v/senterrådet

Ekstern representant Marianne Skogerbø påtar seg vervet som senterrådsleder.

Sak 4/21: Innspill fra senterrådet: hva er de viktigste utfordringene på lesefeltet nå?

v/senterrådet

Hva er det som rører seg, og hva er aktuelt? Er det områder Lesesenteret bør være tydeligere på?

Opplisting av innspill:

- **Teknologi:** det er mange muligheter nå som ikke fantes før, som muliggjør å samle nye (og mye) data. Ting å tenke på er personvern, nye interesser inn i klasserommet utenfra, eksempelvis mye reklame inn i skolehverdagen. Forskning og utvikling av teknologien – et kritisk blikk på hva som egentlig foregår, kan være et eksempel. Kritisk literacy er i «vinden».
- Det er ulike tema som forskes på i **Danmark** for tiden:
 - Vanskeområdet. Det er gjort utredninger knyttet til språkvansker. Før har alt blitt kalt ordblinde. Vi har ikke snakket om språkforståelsesvansker før, og ser nå at her må noe gjøres i Danmark. Hvordan skal praksisfeltet arbeide med det (når skolene ikke har et begrep om det). Alle er ikke ordblinde, noen har andre vansker eller språkforståelsesvansker.
 - Lesing på mellomtrinnet. Leseglede og leselyst.
 - Prosjekter om dobbelutfordrende. Elever hvis foreldre ikke kan hjelpe dem (fordi foreldrene også er ordblinde). Har prosjekter der, fordi de er særlig utsatt.
 - Skolene mangler didaktikk om lesing i fag som naturfag og matematikk. Teksten er inngangen til faget, men lærerne lærer ikke elevene hvordan å forstå slike tekster.
 - Skrivning i alle fag. Det er mange fag de ikke skriver i.
- Støtte til norskspråklig utvikling i barnehage (**flerspråksfeltet**)

- «Mangelen» på **gode digitale tekster for barn**, kanskje særlig flerspråklige.
- **Fagfornyelsen**, nye læreplaner og lesing i den forbindelse.
- Stimulere til **leseglede**
- **Fravær av teksten**. Ute i klasserommet nå er det: digitalisering av klasserom (og dermed færre fysiske (papir)tekster), de har gått vekk fra læreverk (og alltid på jakt etter gode tekster). Fagfornyelsen, med alle gode intensjoner (den aktive eleven, problemløseren mm.). å lese tekster regnes gjerne ikke som så skapende, dermed er det viktig å løfte frem lesing som en aktiv prosess – det er viktig, og en motkraft til flere tendenser. Og bevisst tekstens plass i klasserommet og skolebibliotekets rolle.
- Viktig for å nå ut med dette: vi må hekte oss på de kreftene som går i sektoren. Fagfornyelsen (grunnleggende ferdigheter er videreført), lesing er helt sentralt der. Det skjer ikke på toppen av alt annet – det er kjernen. Det er *dette* språket man snakker om ute i sektoren.
- Og **rammeplanen** ute i **barnehagene**. Vi må tenke fornuftig om disse styrende dokumentene ute i sektoren. Det er der vi må arbeide. Styrende myndigheter ønsker å få vite enda mer om hva som rører seg ute i barnehagene.
- Leksedebatten er en ting: men det er kommet enda en ny plan: for **SFO**. Vi har ikke heldagsskole, men vi har jo det likevel. Den bør vi hekte oss på.
- **Kultur for lesing** i klasserommet.
- **Å hjelpe foreldrene** i å støtte i lesing (utfordring i Danmark).
- Når man er på nivå 1 og 2 i 8. trinn, er man strengt tatt ikke en funksjonell leser. Det er et alvorlig demokratisk og samfunnsmessig problem. Bra å løfte de sterke, men de **ikke-funksjonelle** leserne må i hvert fall løftes.
- En utfordring for norske elever (PISA) er tålmodighet og utholdenhet i lengre tekster. Og **kritisk tilnærming** til tekst. Vi trenger tekster og læreverk i klasserommene.
- Det å holde frem viktigheten av at elever kan komme seg frem i teksten på egenhånd, uten kompensatoriske tiltak, er sentralt.
- Det nasjonale prøver svarer til, er å svare på myndighetens behov. Men at de skal være til nytte for læreren, er kanskje ikke like vellykket. Læringsstøtte for elevene i klasserommet.

Eventuelle innspill til slutt, eksempler å følge opp i senere senterrådsmøter:

- Strategi for Lesesenteret.
- DEKOM/REKOM-modellen.
- Kompetanseløftet (og ansvaret for PPT).
- Møte med nye ministre

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 5.11.2021 kl. 11:30-14:00.

Program

11:30-12:00 lunsj
12:00-13:00 Sak 1-3
13:00-13:10 Pause
13:10-14:00 Sak 4

Representanter

Vitenskapelige representanter: Oddny J. Solheim, Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner.
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Rongved
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland
Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Vara

Vitenskapelig vararepresentanter (i rekkefølge): Marit Aasen, Elisabeth B. Stangeland, Aslaug F. Gourvennec, Hildegunn Støle.
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne.
Administrativ vararepresentant: Johanne Hovig.

Sak 1/21: Velkommen til nytt senterråd! Orientering om rådets mandat.

v/Joachim og Kjersti

Sak 2/21: Orientering om Lesesenterets virksomhet

v/Kjersti

Sak 3/21: Valg av senterrådsleder

v/senterrådet

Sak 4/21: Innspill fra senterrådet: hva er de viktigste utfordringene på lesefeltet nå?

v/senterrådet

Andre som har saker som de ønsker at drøftes, bes ta kontakt med kontorsjef Joachim Kolnes Andersen på forhånd.

Vedlegg:

1. Lesesenterets mandat

Vedlegg 1 – Lesesenterets mandat

Fra tilsagnsbrevet til UiS 2018:

1.3 Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning

Kunnskapsdepartementet viser til beslutning om at ansvaret for Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning overføres til Universitetet i Stavanger fra og med 1. januar 2018, jf. Prop. 1 S (2017-2018) og Meld. St. 21 (2016–2017) *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*. Tidligere avtaler og mandater mellom departementet og de nasjonale sentrene i grunnopplæringen er dermed ikke lenger gjeldende.

Departementet forventer at Universitetet i Stavanger benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. Universitetet i Stavanger skal bidra til økt kvalitet i leseopplæringen – gjennom arbeid med språk, tekst og kommunikasjon i barnehagen og lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag i grunnopplæringen.

Universitetet i Stavanger skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. Universitetet i Stavanger skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. Universitetet i Stavanger skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene. Ved behov skal Universitetet i Stavanger også være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor leseopplæring og leseforskning.

Avtale(r) om tilleggsoppdrag som er inngått mellom senteret og Utdanningsdirektoratet før Universitetet i Stavanger formelt overtar ansvaret for senteret 01.01 2018, vil gjelde inntil videre.

Referat senterråd 17. mars 2021

Tilstede:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud, UiO (Senterrådsleder)

Ansattrepresentanter (vit.): Aslaug Fodstad Gourvenec, Oddny J. Solheim, Arne Olav Nygard

Ansattrepresentant (adm.): Ellen Rafos

Ansattrepresentant (stip.): Johanne Ur Sæbø

Studentrepresentant: *Ikke valgt*

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Meldt forfall:

Eksterne representanter: Sølvi Ona Gjøl

Ansattrepresentanter (vit.): Unni Fuglestad, Atle Skaftun (vara deltar)

Ansattrepresentanter (adm): Trond Egil Toft (vara deltar)

Vararepresentanter (ikke innkalt):

Vara (vit.): Margunn Mossige

Vara (stip.): Aline Alves-Wold

Sak 1/21: Orientering om økonomi v/Joachim og Kjersti

Rådet ble orientert.

Sak 2/21: Orientering om søknad om spesialpedagogisk senter v/Øistein

Rådet ble orientert.

Sak 3/21: Hvilke ambisjoner skal vi ha for publiseringsarbeidet ved senteret? v/rådet

Kjersti orienterte om bakgrunnen for diskusjonen, gjennomgangen fra fellesmøtet 15. mars.

- Vanskelig å svare på hva nedgangen kan skyldes, om det er en trend eller litt tilfeldigheter
- Rådet spør hvorvidt det er hensiktsmessig å se nærmere på hva som har gitt publiseringspoengene. Bokutgivelser eller større prosjekter som avslutter gir som regel god uttelling på poengsiden. Den type aktiviteter inkluderer også ofte nye ansatte.
- Dette kan gjerne også handle om kultur, og kan tas opp videre i forskningsutvalget. Vi kan ta det som kulturbygging videre.
- Er våre aktiviteters natur å publisere, eller bruker vi som senter mye tid på andre typer aktiviteter?
- Man har også brukt tid på å jobbe frem nye «søkere», og vi har lyktes med å sende mange prosjekter. Man ser ikke frukter av det arbeidet ennå.
- Kan det også hende at det er færre publikasjoner fra stipendiater i fjor?
- Vi må også huske at stipendiater kan bruke tid på å komme i gang med sin nye kompetanse innen skriving og publisering.
- Av tiltak må også seminaret på Sola i oktober 2020 trekkes frem, som veldig positivt.
- Å tematisere og konkretisere ulike veier inn i skrivingen og publiseringen, vil hjelpe. Lage kulturelle stillas, med gode støttestrukturer er strategisk.
- Det å lage gode strukturer, for eksempel mentorfunksjon, for nyansatte som nettopp har disputert kan være klokt.

- Det er viktig å få frem at det fins et måltall på 1,2, så det ligger som en forventning.

Saksliste, senterrådsmøte, Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 17.03.2021.

Møtets varighet: 12.00-13.30

Innkalte:

Eksterne representanter: Øystein Anmarkrud, UiO (Senterrådsleder), Sølvi Ona Gjul (forfall)
Ansattrepresentanter (vit.): Atle Skaftun (forfall), Unni Synnøve Fuglestad (forfall), Oddny Judith Solheim

Ansattrepresentant (adm.): Trond Egil Toft (forfall)

Ansattrepresentant (stip.): Johanne Ur Sæbø

Studentrepresentant: *Ikke valgt*

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Vararepresentanter:

Vara (vit.): Toril Frafjord Hoem, Arne Olav Nygard (deltar), Aslaug Fodstad Gourvennec (deltar), Margunn Mossige

Vara (stip.): Aline Alves-Wold

Vara (adm.): Ellen Rafos (deltar)

Sak 1/21: Orientering om økonomi *v/Joachim og Kjersti*

Sak 2/21: Orientering om søknad om spesialpedagogisk senter *v/Øistein og Kjersti*

Sak 3/21: Hvilke ambisjoner skal vi ha for publiseringsarbeidet ved Lesesenteret?
v/Joachim og Kjersti

Andre som har saker som de ønsker at drøftes, bes ta kontakt med rådsleder Øistein på forhånd.

Vedlegg:

- Sak 3/21: Notater fra fellesmøte 15. mars.

- **Lene Storgaard Brok**, leder av det danske videnssenteret for læsning. Sammensatt bakgrunn fra praksis, lærerutdanning og praksisrettet forskning på toppen; stort nettverk innenfor dansk utdanningsforskning på feltet lesing og literacy
- **Øystein Gilje**, leder av FIX ved UiO. Han er professor, men leder en avdeling som håndterer UiO sin dekom-virksomhet. Kan være et kontaktpunkt for samarbeid med en stor del av skolesektoren i Norge (altså Oslo og omegn), og dermed en ressurs med tanke på å utvikle senterets plass nasjonalt
- **Marianne Skogerbø** – utdanningsdirektør i Rogaland; Sølvi Ona Gjul representerte samme etat som tidligere utdanningsdirektør, men hadde med seg et gammelt bilde av Lesesenteret inn i arbeidet og hadde lite innflytelse på regionale prioriteringer. Den nye direktøren er trolig mer orientert mot å finne og forme gode rammer for arbeidet med kompetanseutvikling i partnerskap mellom UH og skolesektoren.
- **Sten Ludvigsen** – arkitekten bak ideen om Framtidens skole. Representerer overblikk og muligheten for å tenke senterets mandat inn i større mål rettet mot fornyelse av praksis. Lesing og literacy er en bærebjelke i dette arbeidet, og Ludvigsen kan bistå oss i å posisjonere oss på en produktiv måte i forhold til overordnede mål.
- **Øistein Anmarkrud** – UiO (tidligere representant)
- **Hege Egaas Røen** – skolesjef i Sandnes kommune
- **Vibeke Opheim** – administrerende direktør i NIFU

Referat avsluttende senterråd 19.5.2021

- Tanken om at det var to eksterne representanter var god – en fra praksisfeltet/skolefeltet, og en fra academia– god idé.
- Det er en fare for at hvis man får bare den ene eller andre siden, vil det være uheldig Ønsker å fortsette med to.
- To stemmer gir også en større vidde i de eksterne innspillene, det er viktig.
- Hvis vi ønsker å ha eksterne stemmer, er det nyttig å ha to medlemmer (så det blir noe likevekt med ansatterepresentanter) – løsrivet fra det vi har erfart.

Sak 2: valg av representanter

- Øystein Gilje har en fot i begge leire, og leder av et senter som former noe som fungerer i grensesnittet.
-

Senterrådsmøte 1. desember 2022 kl. 12-15.00

Representanter

Vitenskapelige representanter: Oddny J. Solheim, Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner

Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik

Administrativ representant: Elisabeth Rongved

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)

Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Sak 3/22: godkjenning av referat fra senterrådsmøte 10. juni 2022

v/senterråd

En korrigerings til referatet: forslag til arbeidsgruppe stod oppført som «senterrådets medlemmer», men burde vært justert til «senterrådets interne medlemmer». Det var slik det var ment.

Rådets innspill: Referatet godkjennes, med nevnte kommentar.

Sak 4/22: En oppdatering på hva som har hendt på Lesesenteret siden forrige senterrådsmøte innen utdanning, forskning og samfunnskontakt

v/Kjersti

Kjerstis presentasjon vedlagt.

Rådets innspill: Rådet tok informasjonen til etterretning. Vedrørende strategiprosessen: Det ble ytret et ønske om å se et prosessdokument der man beskriver hvilke møter og prosesser som har vært i strategiarbeidet. Rådet ønsker at strategien kan landes på neste rådsmøte.

Sak 5/22: En orientering om hva som rører seg i hverdagen hos de eksterne rådsmedlemmene

v/Lene og Marianne

Lene og Mariannes presentasjoner vedlagt.

Sak 6/22: Skal Lesesenteret tilby videreutdanning til UH/lærerutdannere?

v/Kjersti

Kjerstis innledende orientering lå i presentasjonen.

Rådets innspill:

- Rådet mener at vi bør gjøre dette, særlig opp mot mandatet vårt. Men det er viktig å undersøke om det er ansatte som er spesielt engasjert i å få dette opp å gå (og det er de som bør kontakte lærerutdannerne), og å passe på at det ikke går utover senterets kapasitet til å påta seg andre viktige oppgaver.

- Begynne med en dialog med norsk (og pedagogikk) for å undersøke hva de kan være interessert i å lære mer om. De som underviser er trolig riktigere kontaktpersoner, enn instituttledere. Alternativt / i tillegg kan man se etter et ledernettverk for å begynne dialogen (se på det som et samarbeid mellom lærerutdanningene og Lesesenteret – det kan gi en bedre forankring). Vi kan også hente læring fra hvordan matematikk- og naturfagsenteret gikk frem.
- Viktig å få frem at det ikke handler om «mangel» av noe, men «hva kan vi som nasjonalt senter gjøre som er gode ressurser for dere i lærerutdanningen?» → ha en åpen tilnærming. Det handler heller ikke om «hele lærerutdanningen», men et individuelt opplevd behov om å lære mer. Må heller ikke ta for gitt at de vet hva vi har å tilby.
- Forslag til tematikk: lese- og skrivevansker og dysleksi, språkvansker (vanskefeltet), lesing på et andrespråk og tilstøtende, begynneropplæring, bruk av Språkløyperressurser, tidlig innsats, med mer.

Sak 7/22: Innspill til temaer som kan diskuteres på neste rådsmøte

v/rådet

Rådets innspill:

- Få strategien lagt fram.
- En oppdatering på sak 6/22, om tilbud ut mot lærerutdannerne.

Sak 8/22: Eventuelt

v/rådet

Ny ansattrepresentant:

Oddny (ansattrepresentant) går 1.1.23 over til IGIS/lærerutdanningen. Dermed blir første vararepresentant Marit Aasen nytt fast medlem i rådet.

Ny møtedato:

7. februar 2022 kl. 13 – formøte med senterrådsleder.

15. mars 2022 kl. 12-15 – nytt senterrådsmøte.

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 1.12.2022 kl. 12:00-15:00.

Program

12:00-12:30 lunsj
12:30-13:30 Sak 3, 4 og 5
13:30-13:45 Pause
13:45-15:00 Sak 6, 7 og 8

Representanter

Vitenskapelige representanter: Oddny J. Solheim, Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner.
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Rongved
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Vara

Vitenskapelige vararepresentanter (i rekkefølge): Marit Aasen, Elisabeth B. Stangeland, Aslaug F. Gourvenec, Hildegunn Støle.
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne.
Administrativ vararepresentant: Johanne Hovig.

Sak 3/22: Godkjenning av referat fra forrige senterrådsmøte

V/senterrådet

Sak 4/22: En oppdatering på hva som har hendt på Lesesenteret siden forrige senterrådsmøte innen utdanning, forskning og samfunnskontakt

v/Kjersti

Sak 5/22: En orientering om hva som rører seg i hverdagen hos de eksterne rådsmedlemmene

v/Lene og Marianne

Sak 6/22: Skal Lesesenteret tilby videreutdanning til UH/lærerutdannere?

v/Kjersti

[Naturfagssenteret](#) og [matematikkssenteret](#) tilbyr videreutdanning til lærerutdanningene pr. i dag, med gode erfaringer. Tilsvarende kunne vi hatt. Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningene [1-7 \(kap. 9\)](#) og [5-10 \(kap. 17\)](#) sier at lærerutdanningene skal ha kompetanse innen blant annet begynneropplæring, lese- og skrivevanskeproblematikk, og lese-/skriveidaktikk. Norskfaget er gjerne det mest relevante emnet, da de har hovedansvaret for lese- og skriveopplæringen. Mandatet sier:

Departementet forventer at Universitet i Stavanger benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. Universitetet i Stavanger skal bidra til økt kvalitet i leseopplæringen – gjennom arbeid med språk, tekst og kommunikasjon i barnehagen og lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag i grunnsopplæringen.

*Universitetet i Stavanger skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er **lærerutdanningene**, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. Universitetet i Stavanger skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. **Universitetet i Stavanger skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene.** Ved behov skal Universitetet i Stavanger også være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor leseopplæring og leseforskning.*

Rådet bes komme med innspill til:

- Er dette noe Lesesenteret bør satse på?
- Hvis vi skal tilby en videreutdanning, hvilke temaer skal emnet inkludere?
- Bør vi rette oss mot norskfaget, eventuelt andre fag (eks. pedagogikk)?
- Bør vi ha samarbeidspartnere, og i så fall hvilke?
- Hvordan kan vi innhente innspill fra lærerutdanningsinstitusjonene på interessen for en videreutdanning, eventuelt om de har andre alternativer for å støtte dem?

Sak 7/22: Innspill til temaer som kan diskuteres på neste rådsmøte
v/rådet

Sak 8/22: Eventuelt
v/rådet

Vedlegg:

[Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanning trinn 1-7](#) (kap. 9, norsk)

[Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanning trinn 5-10](#) (kap 17, norsk)

Senterrådsmøte 10. juni 2022

Representanter

Vitenskapelige representanter: Oddny J. Solheim, Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner (frafall, vara Aslaug F. Gourvennec).

Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik

Administrativ representant: Elisabeth Rongved

Senterleder: Kjersti Lundetræ

Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)

Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Sak 1/22: Status for senteret pr. juni 2022

v/Kjersti og Joachim

Kjersti orienterte om status, herunder:

- På personalsiden: siden jul er det kommet to nye stipendiater, to forskere, samt to forskningsadministrative vikarer.
- Prosjekter: har fått midler for å videreføre Språkløyper ytterligere ett år, og vi har fått Enact og Skriv til meg (begge NFR-finansiert).
- Utdanning: vi forbereder oss på å utfase lærerspesialistutdanningen.
- Formidling: har gjort mye innen forskningspublisering, men den er lavere enn toppen vi hadde i 2018. Det kan ha sammenheng med mye arbeid med søknader, og flere artikler er underveis. Videre har vi innført «Planleggingsdag med Lesesenteret», et initiativ for å møte barnehager og skoler i forbindelse med barnehage- og skolestart i august.
- Økonomi: senterets økonomi går godt, regnskap er i samsvar med budsjettene. Kun 37 % av senteret er KD-finansiert, så vi har en høy grad av ekstern finansiering fremdeles. UiS er imidlertid forberedt på en mer krevende økonomisk situasjon, og sektoren er i gang med en revidering av finansieringsstrukturen. Hvis forslagene vedtas, vil det ha betydning for KD-finansieringen av senteret.

Senterrådets innspill:

Rådet tok informasjonen til orientering.

Sak 2/22: Lesesenterets strategi – innspill til innhold og råd om videre prosess

v/rådsleder Marianne og Kjersti

Som vedlegg til saken lå utkast til strategien. Noen av momentene som rådet trakk fram:

Visjonen

- Visjonen Lesesenteret har hatt tidligere ble arbeidet frem gjennom noen gode prosesser. Det bør formidles hva som er intensjonen med å nå skulle endre den.

Målgruppe

- Det er viktig å få avklart om strategien er et dokument for ansatte, og/eller om det skal brukes mot eksterne. Begge deler er viktig, og det trenger ikke være en motsetning at dokumentet kommuniserer både internt og eksternt, men strategien bør beskrive målgruppe tydeligere.

Innhold

- Strategien bør være tydeligere på hva som er våre fagligheter.
- Strategien sier mindre om hvilke prioriteringer vi gjør.
- Strategiens formuleringer er noe overordnede. Det kan være fint for å favne manges interesser, men kan jo også gjøre at innholdet fremstår noe distansert.
- Teksten er gjerne litt for «ståstedsanalyse»-aktig, og kunne pekt mer fremover på hvilken retning vi vil.
- Strategien burde knytte inn begreper eller formuleringer fra fakultetet og UiS sin strategi, for å synliggjøre at vi også er relevante for institusjonens strategiske mål.

Mandatet

- Mandatets rolle i strategien fremstår noe uklar – hvorvidt det skal definere *hele* senteret, eller om det skal forstås som ett av tre virksomhetsområder.
- Det burde videre vært et avsnitt som koblet visjonen, mandatet og strategien tydeligere sammen.

Videre prosess

- Det er behov for å gå en ny runde som involverer de ansatte i større grad.
- Det bør synliggjøres en tidslinje for når og hvordan man kan spille inn på strategien.
- Det er viktig at strategien bidrar til å være samlende for senteret.
- Det foreslås at for eksempel utvalgene på senteret kan brukes inn i den videre prosessen, eller senterrådet som en arbeidsgruppe.

Senterrådets innspill:

Rådet ga en tydelig anbefaling om at man må gjøre et arbeid med å forankre og tydeliggjøre strategiprosessen for de ansatte, der punktene som er nevnt må diskuteres videre. Et forslag til fremgangsmåte er å nedsette en arbeidsgruppe, for eksempel bestående av rådets medlemmer.

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 10.06.2022 kl. 12:00-14:30.

Program

12:00-12:30 lunsj
12:30-13:30 Sak 1, 2
13:30-13:45 Pause
13:45-14:30 Sak 2 forts.

Representanter

Vitenskapelige representanter: Oddny J. Solheim, Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner.
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Rongved
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Vara

Vitenskapelig vararepresentanter (i rekkefølge): Marit Aasen, Elisabeth B. Stangeland, Aslaug F. Gourvenec, Hildegunn Støle.
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne.
Administrativ vararepresentant: Johanne Hovig.

Sak 1/22: Status for senteret pr. juni 2022

v/Kjersti og Joachim

Sak 2/22: Lesesenterets strategi – innspill til innhold og råd om videre prosess

v/rådsleder Marianne og Kjersti

Vedlegg:

Strategi for Lesesenteret, 2022-2030

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 08.12.2023 kl. 12:00-15:00.

Program

- 12:00-12:30 lunsj
- 12:30-13:30 Sak 6, 7 og 8
- 13:30-13:45 Pause
- 13:45-15:00 Sak 9, 10, 11 og 12

Representanter

Vitenskapelige representanter: Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner, Marit Aasen
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Emilie Sefranek Rongved
Studentrepresentant: Audhild Kvåle
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Kontorsjef: Olga Fagerland

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Vara

Vitenskapelige vararepresentanter (i rekkefølge): Elisabeth B. Stangeland, Aslaug F. Gourvenec, Hildegunn Støle.
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne.
Administrativ vararepresentant: Christina Huru

Sak 6/23: Godkjenning av innkalling og referat fra forrige senterrådsmøte v/senterrådet

Vedlegg: referat fra senterrådsmøte 15. mars 2023
Forslag til tilråding: senterrådet godkjenner referatet.

Sak 7/23: En oppdatering på hva som har hendt på Lesesenteret siden forrige senterrådsmøte innen utdanning, forskning og samfunnskontakt v/Kjersti

Emne: Oppdatering om status på Lesesenteret.
Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning.

Sak 8/23: Orientering om oppfølging av sak fra forrige senterrådsmøte v/ Kjersti

Emne: Senterrådet ga tilslutning til at temagrupper er en god idé. Ledergruppa ble bedt om å sette i gang et sonderende arbeid i dialog med personalet om hvordan temagrupper kan være med tanke på organisering, formål og tematikker.
Forslag til tilråding: Orienteringen tas til etterretning.

Sak 9/23: Kortnavn for senteret v/Kjersti

Emne: Vi heter Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, med kortnavn Lesesenteret. Det lange navnet er nokså sjeldent brukt, selv om det er viktig å få frem at vi er et nasjonalt senter.

Vedlegg: Notatet Kortnavn på Lesesenteret, Innspill om kortnavn fra fellesmøte og Henvendelse til Språkrådet.

Forslag til tilråding: Kortnavnet Det nasjonale lesesenteret tas i bruk.

Sak 10/23: Diskusjon rundt senterets strategiske arbeid

Emne: Både nåværende statsminister og statsråd har eksplisitt uttalt at leseferdigheter er et prioritert satsingsområde. Hva kan det bety for Lesesenteret? Vi ønsker innspill på hva som er de store utfordringene i feltet nå. Hvor trenger vi prosjekt? Hva blir ekstra viktig framover?

Forslag til tilråding: Ledergruppa tar innspillene fra senterrådet med seg i det videre strategiske arbeidet.

Sak 11/23: Forslag til møter i 2024

Emne: Møtetidspunkt for våren 2024

Sak 12/23: Eventuelt

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 08.12.2023 kl. 12:00-15:00.

Program

- 12:00-12:30 lunsj
- 12:30-13:30 Sak 6, 7 og 8
- 13:30-13:45 Pause
- 13:45-15:00 Sak 9, 10, 11 og 12

Representanter tilstede

Vitenskapelige representanter: Arild Michel Bakken, Elisabeth B. Stangeland, Marit Aasen
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Emilie Sefranek Rongved
Studentrepresentant: Audhild Kvåle

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Senterleder

Kjersti Lundetræ

Referent

Olga Fagerland, kontorsjef

Sak 6/23: Godkjenning av innkalling og referat fra forrige senterrådsmøte v/senterrådet

Vedlegg: referat fra senterrådsmøte 15. mars 2023

Tilråding: senterrådet godkjenner referatet.

Sak 7/23: En oppdatering på hva som har hendt på Lesesenteret siden forrige senterrådsmøte innen utdanning, forskning og samfunnskontakt v/Kjersti

Emne: Oppdatering om status på Lesesenteret.

Vedlegg: presentasjonen ved Kjersti

Innspill i møtet:

- Er det muligheter for å samarbeide om noen videreutdanninger med Lesesenteret i Danmark?
- Er det lønnsomt å delta i DEKOM/REKOM for Lesesenteret? Ja. Samtidig kan vi ikke fylle opp hele stillingene med det, det er krevende å forholde seg til så mange skoler. Vi har en grense på tre skoler per vitenskapelig ansatt
- I Danmark får man en del av bevilgning fra ulike fond, en stor andel av budsjettet er eksterntfinansiert.

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning.

Sak 8/23: Orientering om oppfølging av sak fra forrige senterrådsmøte v/ Kjersti

Emne: Senterrådet ga tilslutning til at temagrupper er en god idé. Ledergruppa ble bedt om å sette i gang et sonderende arbeid i dialog med personalet om hvordan temagrupper kan være med tanke på organisering, formål og tematikker.

Innspill i møtet:

- Ansatte var positive til temagrupper på fellesmøte der dette ble diskutert. Mange ansatte er allerede engasjert i flere grupper og prosjekter. Vi prøver derfor ut arbeid på tvers med et tema – lese lyst/leseinteresse.
- Hva som er viktig for oss som senter å formidle? Vi ønsker å komme med mer substans som er enkelt å gripe.
- Hvilket kjernebudskap kan vi stå for som senter og formidle ut?
- *Lese lyst*-begrepet er brukt i Danmark
- KD tildelingen kan stimulere mye av aktiviteten som vi allerede har. Det kommer til å være mye fokus på lesing fremover, det er en langsiktig satsing.
- Det er bekymringsfullt at 1/3 del av elever er ikke-funksjonelle lesere
- Temagruppe om lese lyst er etablert – det engasjerer forskere på tvers av prosjekter og fagområder på senteret, det er viktig og positivt

Tilråding: Orienteringen tas til etterretning.

Sak 9/23: Kortnavn for senteret v/Kjersti

Emne: Vi heter Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, med kortnavn Lesesenteret. Det lange navnet er nokså sjeldent brukt, selv om det er viktig å få frem at vi er et nasjonalt senter.

Vedlegg: Notatet Kortnavn på Lesesenteret, Innspill om kortnavn fra fellesmøte og Henvendelse til Språkrådet.

Innspill i møte:

- Dansk lesesenter er også et nasjonalt senter og synliggjør det på mange måter og er opptatt å jobbe med ulike deler av landet. De har et kart på sin side som viser prosjekter i hele landet.
- På hvilken måte jobber vi nasjonalt? Kan vi også ha et slikt kart på nettsiden vår?
- Nasjonalt lesesenter eller Nasjonalt senter for lesing eller Nasjonalt senter for leseforskning eller Det nasjonale lesesenteret
- Lesesenter er godt innarbeidet i skoler og barnehager: det kan brukes både Nasjonalt lesesenter, Det nasjonale lesesenteret. *Det* understreker at vi er det eneste nasjonale lesesenteret, men ikke så naturlig å ha navn som begynner med «Det»
- Ingen av gruppene i fellesmøte har foreslått «Det nasjonale lesesenteret»
- Nasjonalt senter for lesing – det er fare for at det kan bli laget en forkortelse av det som blir brukt og ikke selve kortnavnet, eks. NSL
- Avstemning: Nasjonalt lesesenter – 5 stemmer, Nasjonalt senter for lesing – 3 stemmer

Tilråding: Senterleder og ledergruppen bestemmer hvilket kortnavn som tas i bruk.

Sak 10/23: Diskusjon rundt senterets strategiske arbeid

Emne: Både nåværende statsminister og statsråd har eksplisitt uttalt at leseferdigheter er et prioritert satsingsområde. Hva kan det bety for Lesesenteret? Vi ønsker innspill på hva som er de store utfordringene i feltet nå. Hvor trenger vi prosjekt? Hva blir ekstra viktig framover?

Innspill i møtet:

- 1 av 3 foreldre leser ikke for sine barn. Vi trenger å snakke om lesing og lesestrategi og rette oss mot foreldre, barnehage og skolen. Det er viktig å begynne å tenke tidlig på lesing og leselyst, kultur for lesing og motivasjon. Det må sees i vidt perspektiv
- Når det er en stor satsing, kan vi komme med nasjonale leseråd på lik linje med nasjonale kostholdsråd for å formidle hvorfor det er så viktig å lese?
- Vi må unngå å være moralistiske hvis vi kommer med slike råd
- Det er veldig viktig å støtte lærere i utviklingsarbeid, hvordan de kan oversette forskningsbasert kunnskap til praksis
- Vi trenger å utvide vår målgruppe til foreldre og skoleeiere i tillegg til lærere, det er mye engasjement og krefter hos begge gruppene
- Det er viktig å være konkrete når vi formidler vårt budskap. Hva er motivasjonen for å lese, hva er viktig og hva må vektlegges slik at de prioriterer det?
- Hvordan når vi foreldre med innvandrerbakgrunn og foreldre med lav utdanning, hvordan kan vi nå foreldre i skoler og barnehager?
- Lesing bidrar i stor grad til språkutvikling. Kan det være motivasjon nok for foreldre?
- Det er viktig å formidle at vi ikke leser bare fordi det er gøy, for de som ikke leser, kan ikke relatere til det. Det er tungt å lese, og vi må bruke andre argumenter knyttet til læring fremfor at det er gøy.
- Det er viktig å tenke langsiktig, hvordan kan vi hjelpe i de områdene hvor det er familier med lav sosioøkonomisk status. Forskjellene øker både i Norge og Danmark. Hvordan kan vi jobbe med det? Det er flere fronter å jobbe med. Hvordan kan vi nå ut til og jobbe med innvandrerbefolkningen?
- Har vi gjort nok for lærerutdannere?
- Kan vi invitere innvandrerbefolkning tydeligere i folkebibliotekene eller til andre offentlige arenaer hvor det skal skje noe innen lesing, eks. lesegruppe?
- Kan det være en tanke å ha et samarbeidsprosjekt for å dele erfaringen med ulike tiltak mellom dansk lesesenter og oss?
- Skal vi ha leseambassadører, også med innvandrerbakgrunn?
- Vi må øke kunnskapen i skolen om hva gode leseferdigheter er, det må jobbes med tekst
- Det er viktig å jobbe med skoler og lesekondis

Tilråding: Ledergruppa tar innspillene fra senterrådet med seg i det videre strategiske arbeidet.

Sak 11/23: Forslag til møter i 2024

Emne: Møtetidspunkt for våren 2024

Nye møtetidspunkter:

26.april 2024 12:00-15:00

1.november 2024 12:00-15:00

Referat fra senterråd

Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 15.03.2023 kl. 12:00-15:00.

Program

- 12:00-12:30 lunsj
- 12:30-13:30 Sak 1, 2 og 3
- 13:30-13:45 Pause
- 13:45-15:00 Sak 3 forts., 4 og 5

Representanter tilstede

Eksterne representanter: Marianne Skogerbø, Lene Storgaard Brok
Vitenskapelige representanter: Arild Michel Bakken, Elisabeth B. Stangeland, Marit Aasen
Administrativ representant: Elisabeth Rongved
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Sak 1/23: Godkjenning av innkalling og referat fra forrige senterrådsmøte v/senterrådet

Emne:

Vedlegg: referat fra senterrådsmøte 1. desember 2022

Tilråding: senterrådet godkjenner referatet.

Sak 2/23: Forslag til retningslinjer for senterråd v/Kjersti

Emne: UiS-styret vedtok i sak 13/17 at institutt og sentre skal ha råd. UiS har imidlertid ikke utarbeidet noen sentrale retningslinjer for rådene. IGIS (Institutt for grunnskolelærerutdanning, idrett og spesialpedagogikk) utarbeidet derfor i 2018 noen egne retningslinjer. Andre institutt-/senterråd har vurdert å etablere noen tilsvarende retningslinjer, og det er nå foreslått å gjøre det samme for Lesesenterets råd. Dette tas nå opp til diskusjon i rådet.

Vedlegg: Forslag til retningslinjer for senterrådet

Innspill i møtet:

- Del 1. rettes til «*Senterrådets* mandat»
- Del 1. «områder for satsninger på forskning, innovasjon og formidling», skulle det vært «satsingsområder»? Oppfølging: det er slik det står i UiS-styrets vedtak.
- 1. Senterleder fastsetter saklisten i *samarbeid med rådsleder*.
- 1. Sakslister bes sendt ut *to uker før*, og formidles til alle på senteret.
- 5. Kutting i overskrift (kun åpning av møtet)
- Påkrevd med en språkvask av dokumentet før det vedtas.

Tilråding: senterrådet gir sin støtte til foreslåtte retningslinjer for senterrådet med de innspill som kom i møtet.

Sak 3/23: Strategi for Lesesenteret 2023-2030 v/senterleder og senterrådet

Emne: Arbeid med strategien ble påbegynt i 2018, og en endelig versjon ble presentert for senterrådet.

Vedlegg:

- Notat om strategiarbeid ved Lesesenteret 2018-2023 (ettersendt til rådet 14.3.23)
- Strategi for Lesesenteret 2023-2030

Innspill i møtet: Senterrådet hadde noen kommentarer, samt spørsmål som senterleder klargjorde. Enighet om at strategien har blitt et godt dokument, og skal brukes i det videre arbeidet på senteret.

Tilråding: senterrådet gir sin støtte til strategien og at den tas i bruk. Senterleder vurderer om det er behov for justeringer i strategien i løpet av lederperioden.

Sak 4/23: Tverrgående temagrupper på senteret v/ Kjersti

Emne: Ved Lesesenteret jobber vi i stor grad prosjektorientert. Ansatte samarbeider om forsknings- og innovasjonsprosjekter, lokal kompetanseutvikling, programområder og FUI-grupper, og utdanning. I strategien har vi ambisjoner om å være engasjerte i samfunnsdebatten og faglige pådrivere innenfor lesing og leseopplæring. Kan temagrupper som går på tvers av prosjekter og interne miljø fungere som interne tenketanker og fremme strategi, mandat og visjon? Aktuelle tematikker for temagrupper kan f.eks. være kultur for lesing fra barnehage til videregående, lese- og skrivevansker, prøver, begynneropplæring eller lokal kompetanseutvikling. Temagruppene kan f.eks. gi bud på større samfunnsspørsmål gjennom å skrive kronikker, arrangere årlig frokostmøte, arrangere webinar osv.» Temagrupper kan knyttes til strategien og arbeides med på personalseminar.

Innspill i møtet:

- Spørsmål: hva skiller dette fra andre grupperinger? Kommentar: ment å være mer knyttet til det utadrettede, og kan være en generator for for eksempel kronikker e.l.
- Spørsmål: skal det være en plass for alle? Kan man være med i flere, og følger det med midler? Velger man selv hvilke grupper man skal være med i?
- Innspill: Det kan være godt for «sammenhengskraften» - samle senteret, og være godt for de som kanskje ellers sitter alene/i mindre grupper. Samtidig; har man tid til det ekstra arbeidet?
- Innspill: hvis det skal fungere, bør det være et veldig klart formål. Behovet må komme innenfra, og være lystbetont. Men det ville vært en styrke for senteret å samle senteret tydeligere på tvers.
- Spørsmål: ser ledergruppen for seg at alle skal være med? Eller skal det være en prosess der man kommer opp med noen områder som skal «satses» på?
- Innspill: bør presisere at dette handler om samfunnsdelen av strategien.
- Innspill: lurt at gruppene utfordres på en eller annen leveranse.
- Innspill: fremheve at det er ment å være «senterets stemme» ut i det offentlige rom. For eksempel debatten som har vært om «Leselyst». Ofte får senteret henvendelser av typen «hva mener Lesesenteret om...», og det er litt fraværende pr. i dag. Kanskje er minitenketank et godt begrep for å beskrive hva dette skal være.
- Innspill: når gruppene skal knyttes til samfunnsdebatten, må det også skje i tett samarbeid med kommunikasjonsrådgiverne
- Innspill: det må være veldig tydelig når invitasjonen går ut at alle er invitert med.

- Innspill: viktig at prosessen er tydelig og lander godt, særlig når det er et ledelsesinitiativ. Kanskje er det klokt å gå langsomt frem, og la noen som er veldig interessert få starte arbeidet. Heller lykkes med det langsomt, enn å skape en fiasko hurtig.
- Innspill: hva er det viktigste: at det var tverrgående, eller at det skulle svare ut det som var samfunnsaktuelt. Det kan være fint å avklare før det presenteres i personalet, selv om det jo ikke trenger å være motsetninger.
- Innspill: det fins allerede noen grupperinger (som FUI), så kanskje tydeliggjøre at det er ment å være en «rikere» tenketank, og mer organisert.

Tilråding: Senterrådet gir tilslutning til at temagrupper er en god idé. Ledergruppa bes sette i gang et sonderende arbeid i dialog med personalet om hvordan temagrupper kan være med tanke på organisering, formål og tematikk.

Sak 5/23: Eventuelt

Innspill:

1. Langnavnet til senteret

Kommentar: Vi heter Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, med kortnavn Lesesenteret. Det lang navnet er nokså sjeldent brukt, selv om det er viktig å få frem at vi er et nasjonalt senter.

Tilråding: Senterrådet ber om at det utarbeides et saksframlegg til neste senterrådet.

Nytt møtetidspunkt onsdag 4. oktober kl. 12-15.

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 26.04.2024 kl. 12:00-15:00.

Program

- 12:00-12:30 Lunsj
- 12:30-13:30 Sak 1, 2 og 3
- 13:30-13:45 Pause
- 13:45-15:00 Sak 4, 5 og 6

Representanter

Vitenskapelige representanter: Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner, Marit Aasen
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Emilie Sefranek Rongved
Studentrepresentant: Audhild Kvåle

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, Nationalt Videncenter for Læsning

Vara

Vitenskapelige vararepresentanter (i rekkefølge): Elisabeth B. Stangeland, Aslaug F. Gourvenec, Hildegunn Støle.
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne.
Administrativ vararepresentant: Christina Huru

Senterleder

Kjersti Lundetræ

Vitenskapelig prosjektleder for "Tid for lesing"

Johanne Ur Sæbø

Referent

Olga Fagerland, kontorsjef

Sak 1/24: Godkjenning av innkalling og referat fra forrige senterrådsmøte v/senterrådet

Vedlegg: referat fra senterrådsmøte 8.desember 2023

Forslag til tilråding: senterrådet godkjenner referatet.

Sak 2/24: En oppdatering på hva som har hendt på Lesesenteret siden forrige senterrådsmøte innen utdanning, forskning og samfunnskontakt v/Kjersti

Emne: Oppdatering om status på Nasjonalt lesesenter og informasjon om hvordan vi bruker våre ressurser i ordning for lokal kompetanseutvikling samarbeid.

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning.

Sak 3/24: Informasjon om planene for "Tid for lesing" v/Johanne og innspill til fra rådet

Emne: Oppdatering om status og innspill til planene for "Tid for lesing".

Vedlegg: Rammeverk for satsingen

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning

Sak 4/24: Hvordan bruke "Tid for lesing" til å nå bedre ut og bli kjent for flere nasjonalt? Og hvordan nå andre enn engasjerte norsklærere?

Emne: Samtale om hvordan vi kan bli bedre kjent og nå ut til lærere som ikke følger oss på Facebook eller tenker på seg selv som leselærere?

Forslag til tilråding: senterrådet tar innspillene til etterretning.

Sak 5/24: En oppdatering om hvordan vi når ut i sosiale medier, på nettsiden og Språkløyper v/Elisabeth

Emne: Orientering om hvordan Nasjonalt lesesenter når ut.

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning.

Sak 6/24: Eventuelt

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 15.03.2023 kl. 12:00-15:00.

Program

12:00-12:30 lunsj
12:30-13:30 Sak 1, 2 og 3
13:30-13:45 Pause
13:45-15:00 Sak 4, 5

Representanter

Vitenskapelige representanter: Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner (meldt frafall, Elisabeth B. Stangeland deltar), Marit Aasen
Stipendiatrepresentant: Miriam E. Choi-Natvik
Administrativ representant: Elisabeth Rongved
Senterleder: Kjersti Lundetræ
Kontorsjef: Joachim Kolnes Andersen

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, leder Nationalt Videncenter for Læsning

Vara

Vitenskapelige vararepresentanter (i rekkefølge): Elisabeth B. Stangeland, Aslaug F. Gourvennec, Hildegunn Støle.
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne.
Administrativ vararepresentant: Johanne Hovig.

Sak 1/23: Godkjenning av innkalling og referat fra forrige senterrådsmøte v/senterrådet

Emne:

Vedlegg: referat fra senterrådsmøte 1. desember 2022

Forslag til tilråding: senterrådet godkjenner referatet.

Sak 2/23: Forslag til retningslinjer for senterråd v/Kjersti

Emne: UiS-styret vedtok i sak 13/17 at institutt og sentre skal ha råd. UiS har imidlertid ikke utarbeidet noen sentrale retningslinjer for rådene. IGIS (Institutt for grunnskolelærerutdanning, idrett og spesialpedagogikk) utarbeidet derfor i 2018 noen egne retningslinjer. Andre institutt-/senterråd har vurdert å etablere noen tilsvarende retningslinjer, og det er nå foreslått å gjøre det samme for Lesesenterets råd. Dette tas nå opp til diskusjon i rådet.

Vedlegg: Forslag til retningslinjer for senterrådet

Forslag til tilråding: senterrådet gir sin støtte til foreslåtte retningslinjer for senterrådet.

Sak 3/23: Strategi for Lesesenteret 2023-2030 v/senterleder og senterrådet

Emne: På møtet vil det bli gitt en orientering om arbeidet med strategien.

Vedlegg: Strategi for Lesesenteret 2023-2030

Forslag til tilråding: senterrådet gir sin støtte til strategien og at den tas i bruk. Senterleder vurderer om det er behov for justeringer i strategien i løpet av lederperioden.

Sak 4/23: Tverrgående temagrupper på senteret v/ Kjersti

Emne: Ved Lesesenteret jobber vi i stor grad prosjektorientert. Ansatte samarbeider om forsknings- og innovasjonsprosjekter, lokal kompetanseutvikling, programområder og FUI-grupper, og utdanning. I strategien har vi ambisjoner om å være engasjerte i samfunnsdebatten og faglige pådrivere innenfor lesing og leseopplæring. Kan temagrupper som går på tvers av prosjekter og interne miljø fungere som interne tenketanker og fremme strategi, mandat og visjon? Aktuelle tematikker for temagrupper kan f.eks. være kultur for lesing fra barnehage til videregående, lese- og skrivevansker, prøver, begynneropplæring eller lokal kompetanseutvikling. Temagruppene kan f.eks. gi bud på større samfunnsspørsmål gjennom å skrive kronikker, arrangere årlig frokostmøte, arrangere webinar osv.» Temagrupper kan knyttes til strategien og arbeides med på personalseminar.

Forslag til tilråding: ledergruppa utreder hvilke temagrupper som kan være aktuelle med bakgrunn i senterrådets innspill.

Sak 5/23: Eventuelt

Saksliste senterrådsmøte Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger, 26.04.2024 kl. 12:00-15:00.

Program

12:00-12:30 Lunsj
12:30-13:30 Sak 1, 2 og 3
13:30-13:45 Pause
13:45-15:00 Sak 4, 5 og 6

Representanter

Vitenskapelige representanter: Arild Michel Bakken, Åse Kari H. Wagner
Vitenskapelige vararepresentanter: Elisabeth B. Stangeland
Stipendiat vararepresentant: Katrine Nag Vatne
Administrativ representant: Elisabeth Emilie Sefranek Rongved
Studentrepresentant: Audhild Kvåle

Eksterne rådsmedlemmer

Marianne Skogerbø, Utdanningsdirektør i Rogaland (senterrådsleder)
Lene Storgaard Brok, Nationalt Videncenter for Læsning

Senterleder

Kjersti Lundetræ

Vitenskapelig prosjektleder for "Tid for lesing"

Johanne Ur Sæbø

Referent

Olga Fagerland, kontorsjef

Sak 1/24: Godkjenning av innkalling og referat fra forrige senterrådsmøte v/senterrådet

Vedlegg: referat fra senterrådsmøte 8. desember 2023

Forslag til tilråding: senterrådet godkjenner referatet.

Referatet er godkjent.

Sak 2/24: En oppdatering på hva som har hendt på Lesesenteret siden forrige senterrådsmøte innen utdanning, forskning og samfunnskontakt v/Kjersti

Emne: Oppdatering om status på Nasjonalt lesesenter og informasjon om hvordan vi bruker våre ressurser i ordning for lokal kompetanseutvikling.

Vedlegg: presentasjonen ved Kjersti

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning.

Notater fra diskusjonen:

Kreativ skriving er et emne utviklet av forfatter og professor i skrivekunst med formål om å få bedre skriveundervisning som kan samvirke sammen med lesing, samt formidling av litteratur. Lærere har lite kompetanse innen kreativ skriving selv om det er en del av lærerplanene.

Mikroemne er et emne på opptil 5 studiepoeng.

Oppfølgingsordningen og DEKOM har ofte ulike faglige prioriteringer. Det kan jobbes strategisk med dette på ulike nivåer.

Sak 3/24: Informasjon om planene for “Tid for lesing” v/Johanne og innspill til fra rådet

Emne: Oppdatering om status og innspill til planene for “Tid for lesing”.

Vedlegg: Rammeverk for satsingen og presentasjonen

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning

Notater fra diskusjonen:

Det er ikke midler til forskning i tildelingen, men det finnes muligheter til følgeforskning.

Vi skal jobbe videre med utvikling av ressurser for formidling til skole og barnehage. Nasjonalt lesesenter har lang erfaring med å utvikle ressurser og formidle dem til målgruppen. Noen av ressursene som har blitt utviklet skal gis ut via et forlag, men det er ikke hovedfokus.

Gruppen som har færrest hjemmeressurser har størst nedgang i leseferdigheter. Gruppen med lavere søs har blitt større. Vi har færre sterke lesere.

Det blir spennende å se om satsingen lykkes med å løfte elevene som presterer lavt i lesing. Det er viktig å faktisk vite hvordan du utvikler og kommuniserer med denne elevgruppen.

I Danmark jobber de likt som i Norge i oppfølgingsordningen. Samarbeid med skoleledere er sentral for å involvere dem i kommunikasjon med lærere.

Det å satse på foreldre sammen med skoleledere, legge vekt på hvordan vi skal «løfte bunnen» må legges inn i rammeverket. Støtte fra ledelsen er veldig viktig for å skape rom for å gjøre jobben som de skal gjøre.

Filmer: foreldrefilmen er ment som støtte og inspirasjon til foreldre.

Webinarer: fast tidspunkt hver uke, webinarer tas opp på forhånd og spilles av på det bestemte tidspunktet mens vi er tilgjengelige for å svare på spørsmål live. Opptak av webinarer blir tilgjengelig på nettsider, slik at skoler også kan velge egne rekker på tidspunkter som passer dem.

Er det en mulighet til å teste ulike opplegg i en kommune på et systemnivå? Ja, det høres fornuftig ut.

Lesemotivasjonsproblem – hvordan kan den kulturen forandres? Hvordan jobber vi med det? Kan vi inkludere mer lesing inn i andre fag?

Alle ressurser skal samles på et eget område på vår nettside pga. strenge krav til universell utforming, det er veldig krevende å vedlikeholde eksterne sider, koblinger, synlighet.

Veldig gode tiltak og planer. Lærerutdanninger – jobbe mer inn mot dem, ressursamlinger med lærerutdannere, arbeid med lesing i praksis.

Satsingen er rettet mot å løfte de svakeste, men det er viktig at andre kategorier er også med, lesekultur for alle. Det bør ikke være lesesatsing for de svakeste, vi må styrke lesing og tekstkultur i norske klasserom for alle lesere. Begge deler bør være balansert i dokumentet og tiltakene.

Foreldreperspektivet og barnehageperspektivet bør også skrives inn i bakgrunnsdokumentet.

Helsestasjon – vi får ikke lov til å samarbeide med dem innenfor Tid for lesing, vi må gjøre det utenom satsingen siden helsestasjonene er underlagt et annet departement.

Det som er bra for de svakeste, er også bra for andre. Vi skal ikke kommunisere det som et spesialpedagogisk opplegg for de svakeste, men økningen i andelen svaktpresterende er hovedgrunnen til at vi har fått midler.

Kan vi ha en referansegruppe som vi kan ha løpende involvert?

Oppfølgingsordning. Kan det være et prosjekt som er mer som en partnerskapsordning hvor man kan jobbe systematisk og jobbe med oppfølging på mange nivåer og gi noe ekstra som en del av det? Hvor kan du lykkes, ta utgangspunkt i dem som kan profitere og støtte dem over lengre tid?

Design for prosjekt – det jobbes med det. Det er flere som får det på arbeidsplanen. Iselin og Johanne, ledergruppen er involvert.

Det er en utfordring i Danmark med «å nå bunnen», de kommer ikke på foreldremøter, de tar ikke imot tilbud. Dårlig utvikling i Danmark og større klasseforskjeller. Vi må nå i alle fall lærere.

Hvorfor skal vi nå disse lærere – går det an å spisse budskapet enda tydeligere i bakgrunnsdokumentet?

Lærere synes at det er vanskelig å kartlegge, det kan være en hinder for å nå lærere.

Du trenger ikke å være en ekspert på kartlegging, du kan begynne med å jobbe med lesing uten det.

Hvem henvender vi oss til i kommunikasjon om satsingen? Det er en viktig påminnelse at vi må ta en vurdering om vi må henvende oss til andre enn norsklærere. Det er flest norsklærere som engasjerer seg. Lesing i alle fag.

Marianne anbefaler å lese rapport fra KD [«Et jevnere utdanningsløp»](#). Rapporten gir flere tydelige anbefalinger, den er god og spennende å lese i forhold til vår diskusjon.

Et viktig moment er også forskjeller mellom gutter og jenter, det må en holdningsendring til at lesing ikke er kun for jenter, men også for gutter.

Granstangen leser er et samarbeid mellom Granstangen skole og Nasjonalt lesesenter som har vart i 3 år. De har fått til å jobbe med språk og lesing med alle lærere til tross for at det er en skole med mange utfordringer. Kan det eksempelet brukes i Tid for lesing? De har fokusert på å utvikle kultur for lesing i alle fag og ser at resultater på nasjonale prøver har gått opp.

Sak 4/24: Hvordan bruke "Tid for lesing" til å nå bedre ut og bli kjent for flere nasjonalt? Og hvordan nå andre enn engasjerte norsklærere?

Emne: Samtale om hvordan vi kan bli bedre kjent og nå ut til lærere som ikke følger oss på Facebook eller tenker på seg selv som leselærere? Eks. gå via skoleledere.

Forslag til tilrådning: senterrådet tar innspillene til etterretning.

Sak 5/24: En oppdatering om hvordan vi når ut i sosiale medier, på nettsiden og Språkløyper v/Elisabeth

Emne: Orientering om hvordan Nasjonalt lesesenter når ut.

Vedlegg: Presentasjonen ved Elisabeth

Forslag til tilråding: senterrådet tar informasjonen til etterretning.

Notater fra diskusjonen:

Vi har ikke oversikt over besøkstall for Språkløyper pga. tekniske utfordringer. Elisabeth skal sette i gang en prosess for å kunne samle denne statistikken.

Kan vi ha ulike målgrupper for FB og Instagram? Eks. Instagram kan være for småbarnsforeldre og komme med anbefalinger og hyggelige råd til dem. På denne måten kan vi nå en bredere målgruppe med annerledes innhold.

Vi er veldig fornøyde med en redaksjonell sak om [hvordan en lærer på Grannes skole jobber med lesing](#) som ligger på toppen av lesestatistikk på UiS.

Det kan være fint å ha flere målgrupper, nå foreldre og de som jobber i skolen som ikke følger oss.

Lesing i fag skal være del av Tid for lesing

Sak 6/24: Eventuelt

Ingen saker.